

Слід зазначити, що бюджетні кошти для здійснення інвестицій активно використовують і за кордоном, однак практика їх надання дещо відрізняється від української. Головна відмінність полягає у тому, що бюджетні кошти рідко виділяються на умовах 100% фінансування інвестиційного проекту. Набагато частіше надання бюджетних коштів здійснюється на умовах співфінансування (Бельгія, Ізраїль, Фінляндія, Чилі). Співфінансування інноваційних проектів дало можливість Фінляндії за 15 років такої практики створити потужну венчурну індустрію [2]. Аналогічний успіх практика співфінансування мала в Нідерландах, Бельгії, Ізраїлі.

Успішним є досвід надання прямих бюджетних інвестицій і в США, де вони спрямовувалися на підтримку малого інноваційного бізнесу. Кошти надавалися на умовах бюджетного кредиту під низькі відсотки. Усім федеральним агентствам, бюджет яких на наукові дослідження і розробки перевищував 100 млн дол. США, законодавчо була закріплена обов'язкова участь у програмі SBIR (Small Business Innovative Research) [3]. В результаті реалізації зазначеної програми США досягли високого рівня розвитку малого бізнесу, у тому числі й інноваційного.

Таким чином, досвід економічно розвинених країн свідчить, що направлення бюджетних інвестицій в точки росту економіки забезпечує стабільний розвиток національних економік та стійкі позиції країн на світовому ринку. Це відбувається не тільки за рахунок розвитку пріоритетних галузей економіки, але і за рахунок стимулювання сукупного попиту в цілому. На наш погляд, імплементація зарубіжного досвіду бюджетного інвестування в Україні цілком можлива і доцільна, особливо в частині практики співфінансування інвестиційних проектів. Впровадження такої практики в Україні сприятиме підвищенню ефективності використання бюджетних коштів та зниженню ризику корупції.

Список використаних джерел:

1. Easterly W. Fiscal Policy and Economic Growth: an Empirical Investigation / W. Easterly, S. Rebelo // Journal of monetary economics. – 1993. – №32 (3). – Р.47–58.
2. Рубан О. Страна победившего хайтека / О. Рубан // Эксперт. – 2004. – № 20 (421). – С. 64-67.
3. Лобас І. Зарубіжний досвід державної підтримки венчурного інвестування інноваційної діяльності / І. Лобас // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України . – 2012 . – № 1 . – С. 200.

УДК 336. 14: 352 (045)

Патута О.

студентка 4 групи 4 курсу

Інституту економіки та менеджменту

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Науковий керівник - Проць Н. В.

к. е. н., доцент кафедри фінансів та оподаткування

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Міжбюджетні відносини є важливим інструментом удосконалення фінансових відносин між центральними та місцевими органами влади, дієвим чинником економічного та політичного розвитку України. Щороку в державі розв'язуються суперечки між центром та регіонами щодо розподілу фінансових ресурсів. Тому проблема реформування та зміни діючої системи міжбюджетних відносин стає актуальною на сьогоднішній день. Протягом майже двадцяти років існування незалежної України питанню міжбюджетних відносин не приділялось належної уваги.

Органам місцевого самоврядування надано широкі права для здійснення економічного і соціального розвитку на своїй території. У статті 43 Конституції України зазначено, що місцеві органи самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки та збори відповідно до закону; утворюють, реорганізують та ліквідують комунальні підприємства, організації, установи.

В Україні формування системи міжбюджетних трансфертів зумовлене необхідністю створення механізму фінансового вирівнювання місцевих бюджетів в умовах фінансових диспропорцій між територіями. Одним із проявів міжбюджетних відносин є необхідність існування міжбюджетних трансфертів, яка виникає внаслідок невідповідності розподілу повноважень між органами управління розподілу джерел доходів. З метою подолання проблеми недостатності власних коштів місцевих бюджетів для забезпечення власних і делегованих повноважень застосовуються методи бюджетного регулювання. Цей механізм дає змогу оперативно реагувати на відсутність достатнього обсягу власних коштів і водночас не позбавляє органів місцевого самоврядування ініціативи стосовно мобілізації надходжень, активізації виробничої ініціативи щодо залучення додаткових джерел надходжень.

Суттєвим недоліком функціонування міжбюджетних відносин в Україні є низький рівень перерозподілу валового внутрішнього продукту через місцеві бюджети, що свідчить про низький ступінь інтеграції місцевого самоврядування у розв'язання актуальних проблем розвитку держави, рівень фінансової незалежності місцевих бюджетів.

У бюджетній системі України на сьогодні не відбулося справжньої децентралізації, яка передбачала б існування автономних дохідних джерел кожної ланки управління.

У різних державах доходи місцевих бюджетів формуються по-різному, проте можна виокремити чотири основні джерела наповнення дохідної частини місцевих бюджетів: податки, неподаткові надходження, субсидії та дотації з центрального бюджету, а також позики (кредити). Кожна країна вибирає найкращі шляхи розв'язання проблеми повноцінного функціонування місцевих бюджетів і належного їх фінансового забезпечення. Так, наприклад, необхідно звернути особливу увагу на досвід Франції, оскільки адміністративні схеми у

цій державі та в Україні схожі, грошова і податкова системи нашої країни будувались за зразком французької. В деяких країнах місцевій владі відкривається доступ до більш ефективних податкових джерел. Так, оподаткування доходів компаній на користь органів місцевого самоврядування в провінціях Канади коливається від 3% до 17%. В США оподаткування індивідуальних доходів штатами знаходиться на рівні 7%. В Данії місцевий прибутковий податок складає близько 2/3, а в Норвегії – 93% всіх місцевих податкових надходжень.

Автономія бюджетів місцевого самоврядування в США, Швейцарії і скандинавських країнах забезпечується в основному стягуванням прямих місцевих податків (прибуткового і майнового, або податок на спадкоємну нерухому власність). В США, наприклад, прямі місцеві податки складають 79,8% Поточних доходів бюджетів місцевого самоврядування, В Швейцарії – 65,6, Швеції – 64,3, в Норвегії – 55,2%.

Таким чином, важливим завданням є зміна парадигми функцій держави в бюджетному процесі — перехід від державного управління до державного регулювання з опорою на органи місцевого самоврядування за європейським зразком. Це потребує не зовнішньої опіки органів бюджетної влади, а створення дієвої як у правовому, так і фінансовому відношенні базової бюджетної одиниці — місцевої влади (муніципалітету), відповідальної за соціально-економічний розвиток своїх територіальних громад. Досвід фінансового забезпечення бюджетів місцевого самоврядування зарубіжних країн свідчить про те, що не у всіх державах органи місцевого самоврядування мають достатню фінансову самостійність. Але враховуючи міжнародні положення нормативно-правових актів, держави намагаються створити належні фінансові умови для їх функціонування.

Список використаних джерел:

1. Бугай Т. В. Сучасні проблеми та вектори розвитку бюджетного процесу в Україні / Т.В. Бугай // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – № 2. – с. 40-48.
2. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI (із змінами і доповненнями на 02.03.15): [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Т.А. Далевська Міжбюджетні відносини в Україні: проблеми та перспективи вирішення: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3109>

УДК 336.72

Примостка О.О.

д.е.н., професор,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ТАРГЕТУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ-ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Ефективний розвиток економіки будь-якої країни та реалізації її потенціалу залежить від виваженості й скоординованості дій уряду та монетарної влади. Протягом останніх десятиліть загальновизнаний підхід до монетарної політики зазнав суттєвих змін у напрямі визнання різними економічними школами неможливості центрального банку в довгостроковому